

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Υποδομών και Μεταφορών

Θέμα: «Εκτός αρδευτικού σχεδιασμού η Αχαΐα: Απουσία έργων άρδευσης παρά τη διαθεσιμότητα πόρων»

Ο Νομός Αχαΐας διαθέτει έναν από τους πλέον δυναμικούς αγροτοκτηνοτροφικούς τομείς της χώρας, με έντονη δραστηριότητα τόσο στη φυτική όσο και στη ζωική παραγωγή. Στις βασικές καλλιέργειες περιλαμβάνονται η ελιά, το αμπέλι, τα οπωροκηπευτικά, οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες και τα εσπεριδοειδή. Η κτηνοτροφία, και ιδιαίτερα η αιγοπροβατοτροφία, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την περιφερειακή ανάπτυξη. Το 2024, στην Αχαΐα παρήχθησαν πάνω από 38.000 τόνοι πρόβειου γάλακτος και 9.000 τόνοι γίδινου, κατατάσσοντας την περιοχή ανάμεσα στις ισχυρότερες περιφέρειες της χώρας στον κλάδο.

Η κλιματική αλλαγή εντείνει της πιέσεις στον πρωτογενή τομέα, με της αυξανόμενες θερμοκρασίες, της ακραίες καιρικές μεταβολές, της παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας και της απότομες βροχοπτώσεις να διαταράσσουν τα καλλιεργητικά πρότυπα, να μειώνουν της αποδόσεις και να καθιστούν της καλλιέργειες πιο ευάλωτες σε ασθένειες και επιβλαβείς οργανισμούς. Η άνιση κατανομή των βροχοπτώσεων και η εξάντληση των φυσικών υδάτινων πόρων εντείνουν την ανάγκη για σύγχρονα και επαρκή αρδευτικά δίκτυα. Δυστυχώς, στην Αχαΐα τέτοια έργα είτε απουσιάζουν πλήρως είτε είναι πεπαλαιωμένα και ανεπαρκή. Η αναγκαιότητα για έναν βιώσιμο, τεχνολογικά εκσυγχρονισμένο και προσαρμοσμένο στις νέες κλιματικές συνθήκες αρδευτικό σχεδιασμό είναι πλέον επιτακτική, τόσο για τη διατήρηση της παραγωγής όσο και για τη διατροφική ασφάλεια.

Το πρόβλημα του κινδύνου της ερημοποίησης δεν είναι καινούργιο. Ήδη από το 1999, με την κατάθεση του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης, είχαν επισημανθεί οι ζώνες υψηλού κινδύνου, στις οποίες συμπεριλαμβάνονταν και η Αχαΐα, ως περιοχή με φθίνουσα βροχόπτωση, υψηλή πίεση στους υδατικούς πόρους και μεγάλη εξάρτηση από την αγροτική δραστηριότητα.

Παρά τις προειδοποιήσεις εκείνης της περιόδου και τις επανειλημμένες επιστημονικές επισημάνσεις, δεν προχώρησε έγκαιρα η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού πρόληψης και διαχείρισης της ερημοποίησης, με αποτέλεσμα η ύπαιθρος της Αχαΐας να παραμένει εκτεθειμένη και απροστάτευτη απέναντι στις συνέπειες της κλιματικής κρίσης. Το γεγονός αυτό καθίσταται ακόμη πιο προβληματικό σήμερα, καθώς η κυβέρνηση, παρά τη

διαθεσιμότητα σημαντικών χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και άλλα εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια, δεν έχει καταρτίσει ούτε υλοποιήσει κάποιον συγκροτημένο σχεδιασμό αρδευτικών έργων για τον Νομό Αχαΐας. Η απουσία πολιτικής βούλησης για στοχευμένες παρεμβάσεις σε μια περιοχή γνωστής υψηλής τρωτότητας εγείρει εύλογα ερωτήματα για την ισότιμη κατανομή των δημόσιων πόρων και την προτεραιοποίηση των αναγκών της περιφέρειας.

Έτσι, η σημερινή κατάσταση στον τομέα των αρδευτικών υποδομών στην Αχαΐα παραμένει στάσιμη, καθώς κανένα σημαντικό έργο δεν έχει ενταχθεί στα εξαγγελθέντα εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης (όπως το Ταμείο Ανάκαμψης, το Πρόγραμμα «Ύδωρ 2.0» ή οι ΣΔΙΤ του ΥΠΑΑΤ). Η μόνη λιμνοδεξαμενή που λειτουργεί στο Νομό είναι η λιμνοδεξαμενή Ντασκά στην Τριταΐα. Αντίστοιχα, το σχέδιο επέκτασης του δικτύου από το φράγμα Πηνειού για την άρδευση του κάμπου της Δυτικής Αχαΐας, μέσω της κατασκευής σύγχρονου δικτύου, παραμένει ανενεργό και χωρίς πρόοδο παρά τις κυβερνητικές εξαγγελίες και τη δέσμευση του ίδιου του πρωθυπουργού. Σε μια περιοχή, μάλιστα, όπου υπάρχει υφαλμύρωση του υδροφόρου ορίζοντα.

Από την άλλη πλευρά, η εξάρτηση από τις γεωτρήσεις αποτελεί πλέον πρακτική μη βιώσιμη, καθώς εντείνει την εξάρτηση από ένα φθίνον φυσικό απόθεμα, αντί να επενδύει σε σύγχρονες και ορθολογικές λύσεις συλλογικής άρδευσης ενώ αυξάνει σημαντικά και το κόστος του παραγωγού. Εκτός από τις γεωτρήσεις, ένας σημαντικός αριθμός παραγωγών στην Αχαΐα εξακολουθεί να βασίζεται σε παρωχημένες μεθόδους άρδευσης, όπως η άρδευση με ανοιχτά αυλάκια ή επιφανειακή ροή χωρίς πίεση, που χαρακτηρίζονται από τεράστια απώλεια νερού λόγω εξάτμισης, διαρροών και ανεπαρκούς στόχευσης. Η απουσία κλειστών δικτύων χαμηλής πίεσης, σταθερής παροχής και ψηφιακής παρακολούθησης δεν επιτρέπει τον ορθολογικό προγραμματισμό της άρδευσης σε μια περίοδο όπου η κλιματική κρίση απαιτεί ακριβώς το αντίθετο: τεχνολογικά προηγμένα, αποδοτικά και βιώσιμα αρδευτικά συστήματα.

Επειδή η Αχαΐα αποτελεί έναν από της πλέον παραγωγικούς νομούς της χώρας στον πρωτογενή τομέα, με σημαντική συμβολή στην εθνική αγροτική οικονομία,

Επειδή οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης είναι ήδη εμφανείς και επιδεινώνονται χωρίς την ύπαρξη κατάλληλων υποδομών προσαρμογής,

Επειδή η περιοχή δεν έχει ενταχθεί σε κανένα πρόγραμμα εθνικού ή ευρωπαϊκού σχεδιασμού αρδευτικών έργων, παρά τη διαθεσιμότητα σημαντικών χρηματοδοτικών εργαλείων,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

1. Για ποιο λόγο ο Νομός Αχαΐας, παρά τη σημαντική του αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, δεν έχει συμπεριληφθεί μέχρι σήμερα σε κανένα χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα αρδευτικών έργων;
2. Προτίθεται το Υπουργείο να καταρτίσει ή να εντάξει άμεσα συγκεκριμένο σχέδιο αρδευτικών παρεμβάσεων για την Αχαΐα, και αν ναι, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα και η χρηματοδοτική πηγή για την υλοποίησή του;
3. Σε ποια φάση βρίσκεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του έργου μεταφοράς νερού από το φράγμα Πηνειού προς τη Δυτική Αχαΐα;
4. Πόσα και ποια έργα του Ταμείου Ανάκαμψης έχουν ενταχθεί και δημοπρατηθεί και αν υπάρχει ο κίνδυνος κάποια να απενταχθούν;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος